

at Loven ikke kan stikke fuldstændig mod, at der ved den Sigtedes Afhørelse anvendes en vis indirekte Tvang eller Presion paa ham for at afskrive ham den formentlige Sandhed, og det tilføies strax efter, at: „der er megen Fare for, at Undersøgelsesdommeren vil falde tilbage i den Forhørsmaade, som har Traditionen for sig“. Det fremgaar af disse Udtalelser fra Processkommissionens Mindretals Side, til hvilke Udtalelser endnu kunne føies flere, som vilde findes i Motiverne, at det foreliggende Lovudkast ikke efter Mindretallets Mening løser den Opgave paa en tilfredsstillende Maade at gaa over fra Inkvizitionsprincippet til Anklageprincippet. Sagen er nemlig den, at § 231 af den erøede Justitsminister, med en vis Loyalitet fra hans Side mod Processkommissionen, er forelagt os i den Skikkelse, som Flertallet har foreslaaet og ikke i den, som Mindretallet mente, at den burde have. Derfor altsaa Thinget skulde finde med Processkommissionens Mindretal — og jeg tilstaar, at jeg for mit Bedkommende slutter mig til det — at der i Lovforslaget bør foretages en fuldstændigere og mere tilfredsstillende Adskillelse mellem de forskjellige Virksomheders Forening hos Dommeren som Anklager, Forsvarer og Dommer, og at man paa en mere tilfredsstillende Maade bør forlade Inkvizitionsprincippet og gaa over til Anklageprincippet, saa lader det sig vente, at Beskræbelse i den Retning vilde kunne glæde sig ved Understøttelse fra den høitærede Justitsministers Side. Jeg skal dernæst sige et Par Ord om den Anklagedes Fængsling. Hos os er med Hensyn dertil de gjældende Regler omtrent følgende, at naar en Dommer efter sin Overbevisning finder, at en Person er mistænkt for en Forbrydelse, kan han i Reglen belægge ham med personlig Arrest. Han kan gjøre dette af flere Grunde, han kan gjøre det for at fikke sig den Bedkommendes Tilstedeværelse, at han ikke ved Flugt skal unddrage sig Ansvar for den Forbrydelse, han er mistænkt for at have begaaet. Dommeren kan særdeles dekrettere Arrest for, naar han anser saadant nødvendigt, at forhindre, at den Sigtede tilintetgjør eller udvidsker Sporene af sin Gjerning eller modvirker Undersøgelsens Gang ved at samtale med andre Personer. Denne sidste Art af Fængsling skal jeg, for at benytte et kort, men isørigt brugeligt Ord, kalde Kollusionsfængsling eller Kollusionsarrest. Spørger man nu, hvorvidt det foreliggende Lovforslag indeholder Regler, som søge at indskrænke Udgangen til at belægge den Sigtedes Person med Arrest, har jeg, med al Anerkjendelse af Forslagets umiskjendelige gode Hensigt, dog ikke kunnet finde, at dette er Tilfældet. Reglerne om den Sigtedes Fængsling findes væsentlig i Lovforslagets § 183, og man finder der nævnt tre Tilfælde, i hvilke Dommeren kan dekrettere Arrest paa den Sigtedes Person. Det første er, naar den Sigtede er Bagabond, det andet er, naar der

er Grund til at formode, at han vil forsøge at unddrage sig den mulig fortjente Straf ved Flugt, og det tredje er endelig Kollusionsarrest, nemlig i saadanne Tilfælde, som det hedder, hvor der efter Sagens Omstændigheder er Grund til at antage, at den Sigtede vil bestræbe sig for at gjøre Undersøgelsen frugtesløs ved Hjernelse af Gjerningens Spor, Afstale med Medsigtede eller Vidner eller paa anden lignende Maade.

Det har paa Retsvidenskabens Omraade været et Spørgsmaal, som har givet Anledning til megen Omtale og megen Debat, hvorvidt og i hvilket Omfang det kunde anses tilstedelig og tilraadeligt at bibeholde Kollusionsarresten. Sagen er jo nemlig den, at denne Arrest fremtræder som den mest vilkaarlige og tillige som den, der meget hyppig anvendes. Det kommer jo blot an paa et Skjøn hos Dommeren og paa Dommerens subjektive Overbevisning, om han finder, at der kan være Grund til at arrestere den Paagjældende for at forhindre, at han skulde forsøge paa at tilintetgjøre Gjerningens Spor eller ved Samtale med Andre modvirke Undersøgelsen. Det er jo let at affige et Arrestdekret, i hvilket det udtales, at man finder dette nødvendigt, og det er meget vanskeligt alvorligt at gaa i Kette med, om en saadan Grund i Virkeligheden med Føie kan siges at være tilstede eller ikke. Allerede Grundlovens § 80 søgte, som bekendt, ved de i denne indeholdte Bestemmelser at modvirke Benyttelsen af Varetægtsarrest, men det bemærkes et Sted i Processkommissionens Motiver, og vistnok med fuldkommen Føie, at, da man har beholdt Inkvizitionsmaximen hos os, har Bestemmelsen i Grundlovens § 80 ikke faaet nogen særdeles praktisk Betydning. Denne Varetægtsarrest hænger efter sit Væsen nøie sammen med Inkvizitionsmaximen, og ihvorvel det ikke er tilladt efter Theorien at benytte Arrest som et Middel til at fremtvinge den Bekjendelse af den Sigtede, som Dommeren mener, at han holder tilbage i saadanne Tilfælde, hvor Dommeren er overbevist om, at han virkelig er den Skyldige, har man dog langt fra altid kunnet afværge en Mistanke om, at Arrest benyttes mere eller mindre paa en saadan Maade. Dernæst har man mod Varetægtsarrest hos os anført, at saaledes som vore Forhold nu engang have uddannet sig, er der ikke i Liden sat nogen Grænse for, hvorlænge en Person kan holdes i Varetægtsarrest. Det er bekendt, at denne Arrest ikke sjældent udstrækkes i meget lang Tid, saaledes at Exempler paa, at den er bleven udstrakt endog til over et Aar, ikke ere saa ganske saa. Jeg gjentager, med al Anerkjendelse af Lovforslagets umiskjendelige og gode Hensigter, at jeg ikke ser bedre end, at dens Bestemmelser i Virkeligheden ikke indeholde nogen Forandring med Hensyn til Reglerne for Varetægtsarrest, som kunde medføre en Tilstand, der er forskjellig fra den, vi allerede kjende, fra